

Diplomová práce

Student : Pavel SOJKA

Obor : ČJ - NJ

Téma : Jazyk polopřipravených mluvených projevů

Oponent diplomové práce : PhDr. Jan Daněk

Diplomová práce Pavla Sojky Jazyk polopřipravených mluvených projevů se věnuje vztahu spisovné normy a běžné mluvy, tedy oblasti, která je v posledních letech českými lingvisty často diskutovaná. Autor se věnuje výslovnosti a tvarosloví, přičemž vědomě rezignuje na hodnocení funkce a funkčnosti jednotlivých odchylek od spisovné normy. V první části práce předkládá Pavel Sojka přehled jazykovědných prací, které byly v poválečném období věnovány mluvenému jazyku a vybírá pět výzkumných sond, které hodlá konfrontovat s vlastním výzkumem. Ve druhé části práce je potom čtenář konfrontován s autorovou analýzou tří polopřipravených mluvených textů (jejich přepisy jsou přílohou práce). Sledované odchylky od spisovné normy jsou statisticky zpracovány a konfrontovány s pěticí výzkumů z let minulých.

Pavel Sojka dokazuje, že je obeznámen s odbornou literaturou v rozsahu výrazně nadstandardním, a jeho zpracování a analýza textů dokládají, že poznatky nabyté studiem lingvistické literatury dokáže úspěšně aplikovat. Struktura jeho práce je přehledná a vyjadřování jasné. Analytické dovednosti však nejsou vždy zcela vyváženy dovednostmi syntetickými. Závěrečné shrnutí pozorovaných jevů je sice kvalitní, ale při porovnání pozorovaných jevů s převzatými výzkumnými pracemi je těžiště výrazně posunuto k porovnáním dílčím – celkové porovnání vlastního výzkumu a pěti výzkumů převzatých má rozsah pouhého jednoho odstavce.

Diplomová práce Pavla Sojky vyniká pečlivostí zpracování. Vzhledem k tomu, že sám autor deklaruje svoji práci jako dílo čistě deskriptivní, nezbyvá nám, než dojít ke zjištění, že jej jeho pečlivost vedla (a dovedla) k vynikajícímu výsledku. Diplomant obezřetně obchází jevy skladebné (ve srovnání s výslovnostní a morfologickou normou oblast mnohem méně prozkoumanou) a moudře odolává pokušení pustit se na tenký led vykládání výskytu jazykových jevů (a – opakují – předkládá vynikající deskriptivní práci), avšak zároveň zanechává ve čtenáři pocit, že ta spousta práce mohla být zaměřena k dosažení vyšších cílů.

Jelikož však každá (byť sebelepší) práce připouští možnost dalšího zlepšení, považuji výše uvedené nedostatky diplomové práce Pavla Sojky za pouhá doporučení pro směřování případné další výzkumné činnosti. Předkládaná diplomová práce Pavla Sojky Jazyk polopřipravených mluvených projevů splňuje všechna kritéria kladená na práci tohoto typu, tudíž ji bez připomínek doporučuji k obhajobě.

Hodnotím ji jako práci výbornou.

V Praze 2. 1. 2008